

Dlaczego Janusz Waluś zabił przywódcę komunistów w RPA?

22 listopada 2022

Janusz Waluś to jeden z ostatnich więzionych zabójców politycznych z okresu transformacji ustrojowej w RPA. Współczesna Republika Południowej Afryki rządzona przez czarnoskórych lewicowców to kraj sterroryzowany przez kryminalistów i czarnoskórych oprawców. Codziennie ofiarą mordu pada kilkadziesiąt osób. Od transformacji czarnoskórzy oprawcy zabili ponad kilka tysięcy białych. Jest to przyczyną tłumaczącą, dlaczego dziś dla białych w RPA Janusz Waluś jest wciąż bohaterem.

Segregacja rasowa w RPA została wprowadzona w 1905 roku przez Brytyjczyków, siedem lat później w 1912 powstał ANC Afrykański Kongres Narodowy. Od 1948 roku RPA rządziła Partia Narodowa zrzeszająca białych. Burowie wprowadzają politykę apartheidu – zakazane były małżeństwa międzyrasowe i seks międzyrasowy. O przynależności do jakiejś rasy decydowali urzędnicy – niektórzy z białych uznawani byli przez urzędników za kolorowych z racji odległego kolorowego przodka. Rząd deportował kolorowych z jednych miejsc na drugie, by biali mieszkali w warunkach

separacji rasowej – w wyniku takiej polityki centra miast stały się białe, a kolorowi zamieszkali na prowincji gdzie wcześniej ich przepędzono.

Afryka Południowa była dla białych krajem dobrobytu. Segregacja rasowa stała się podstawą do współpracy RPA z rasistowskim Izraelem. Jednak kolorowi w RPA mieli jednak większe prawa niż Palestyńczycy – mogli tworzyć swój samorząd na terenach bantustanów, jakie zamieszkiwali. Suwerenność bantustanów uznawał tylko jeden kraj na ziemi – Izrael. Od końca lat siedemdziesiątych RPA radykalnie zwalczało lewicowy ekstremizm czarnych – problem był istotny, bo na 29 głównych działaczy ANC 24 jednocześnie było działaczami partii komunistycznej. W ramach polityki zwalczania komunizmu powstały nawet tajne szwadrony śmierci skrytobójczo mordujące czarnych działaczy.

Polonia w RPA liczyła 35.000 osób, w tym 10.000 emigrantów z początków lat 80. Emigranci mający poszukiwane w RPA wykształcenie otrzymywali od razu pracę i umeblowane domy. Janusz Waluś wyemigrował z PRL w 1981 roku, w RPA mieszkał jego ojciec, który w Afryce dorobił się znacznego majątku.

Od połowy lat osiemdziesiątych następowała liberalizacja systemu w RPA. Powstał trzyizbowy parlament – w jednej izbie zasiadali biali, w drugiej czarni, a w trzeciej hindusi. Zalegalizowano działalność czarnych związków zawodowych, zliberalizowano dostęp do pracy dla czarnych, zagwarantowano czarnym takie same pensje za tę samą pracę jak białym. Zniesiono zakazy międzyrasowych małżeństw, seksu, oraz przymus odrębnych hoteli dla białych i kolorowych. Liberalizacja nie rozwiązywała jednak wszystkich problemów, czarni protestowali przeciw dotyczącej ich biedzie i przymusowej nauce burskiego.

Lata terroru

Między sobą walczyli też czarni przedstawiciele różnych plemion. Władze murzyńskiego Afrykańskiego Kongresu Narodowego

ANC terrorem wymuszały posłuszeństwo w swoich szeregach – opornych w okrutny sposób mordowano na zlecenie czarnych liderów. W połowie lat osiemdziesiątych w tajemnicy przed białymi i czarnymi białe władze RPA i czarne ANC rozpoczęły rozmowy o dalszej liberalizacji systemu. W 1990 władze RPA uwolniły wszystkich więźniów politycznych, zezwoliły na działalność wszystkich partii, i umożliwiły powrót emigrantów politycznych do republiki.

W 1982 w rządzącej Partii Narodowej doszło do rozłamu. Powstała przeciwna liberalizacji Partia Konserwatywna. Apartheid popierali też protestanci. Od 1985 roku Janusz Waluś wspierał Partię Konserwatywną i Afrykanerski Ruch Oporu – rasistowską organizację Burów odwołującą się do symboliki kojarzącej się nazizmem. Od 1985 roku Waluś miał też kontakty z wywiadem RPA.

Chris Hani

Ofiara Walusia Chris Hani był liderem Południowoafrykańskiej Partii Komunistycznej i jednym z najważniejszych działaczy Afrykańskiego Kongresu Narodowego. Hani za młodu był gorliwym katolikiem. Ukończył studia w RPA. Już jako komunista szkolony był ideologicznie i militarnie w ZSRR, NRD, Wietnamie – komuniści ujęli Haniego brakiem uprzedzeń rasowych. Na emigracji Hani walczył z białymi w Rodezji, siedział w więzieniu w czarnej Botswanie, skonfliktowany był z innymi prominentnymi działaczami Afrykańskiego Kongresu Narodowego.

Zamach dokonany przez Walusia 10 kwietnia 1993 roku oficjalnie miał na celu przerwanie procesu liberalizacji w RPA. W zamachu Walusiowi pomagał Clive Derby-Lewis ważny członek Partii Konserwatywnej. W rzeczywistości zamach był korzystny dla procesu liberalizacji. Mandela wyzwolił się od balastu, jakim był ekstremista Hani, co może wskazywać, że za Walusiem stały władze RPA i ANC.

W 1994 w RPA odbyły się pierwsze wolne wybory. ANC zdobyło 63%

głosów, Partia Narodowa 20%, 10% Partia Wolności Inkatha. Od 1995 roku w RPA działa Komisja Prawdy i Pojednania. Czarni i biali zbrodniarze, gdy wyjawili kulisy swoich zbrodni, zyskiwali amnestie. Janusz Waluś, pomimo że wyjawiał wszystko w 1997 roku, dalej jest więziony. Ludzie, którzy zabili wielokrotnie więcej osób, są już dawno na wolności.

Autorstwo tekstu i zdjęcia: Jan Bodakowski

Źródło: MediaNarodowe.com